

Samen leren in het hbo

Zestor - Week van het team

4 november 2024

Anne-Marie Kuijpers, Patricia Brouwer, La'shan
Lewis en Marian Thunnissen

Welkom

- Inleiding project
- Interactief: *Hoe werkt jouw team samen aan onderwijsvraagstukken?*
- Toelichting aanpak
- Interactief: *Welke verandering zou jij in gang willen zetten?*
- Wrap-up

Samen leren in het hbo – het project

- Aanleiding:
 - *Er wordt veel in teamverband gewerkt, maar professionalisering gebeurt vaak nog individueel*
 - *Daarnaast vindt professionele ontwikkeling regelmatig los van de dagelijkse werkpraktijk plaats*
- Uitvoering:
 1. *Conceptualisatiefase: het ontwikkelen van een kijkkader*
 2. *Diagnosefase: de meervoudige casusstudie*
 3. *Actiefase: actiegericht werken aan versterking van professionele*
- Het resultaat:
 - *Eindrapport*
 - *Stappenplan: met tools en voorbeelden*

Lectoraat Werken in Onderwijs & Lectoraat Beroepsonderwijs:

- Patricia Brouwer
- Josien Engel
- Mieke Koeslag-Keunen
- Ilya Zitter

The work Lab:

- Daniel van Middelkoop
- Peter Horsselenberg

➤ FOR SOCIETY

Lectoraat Dynamische Talentinterventies:

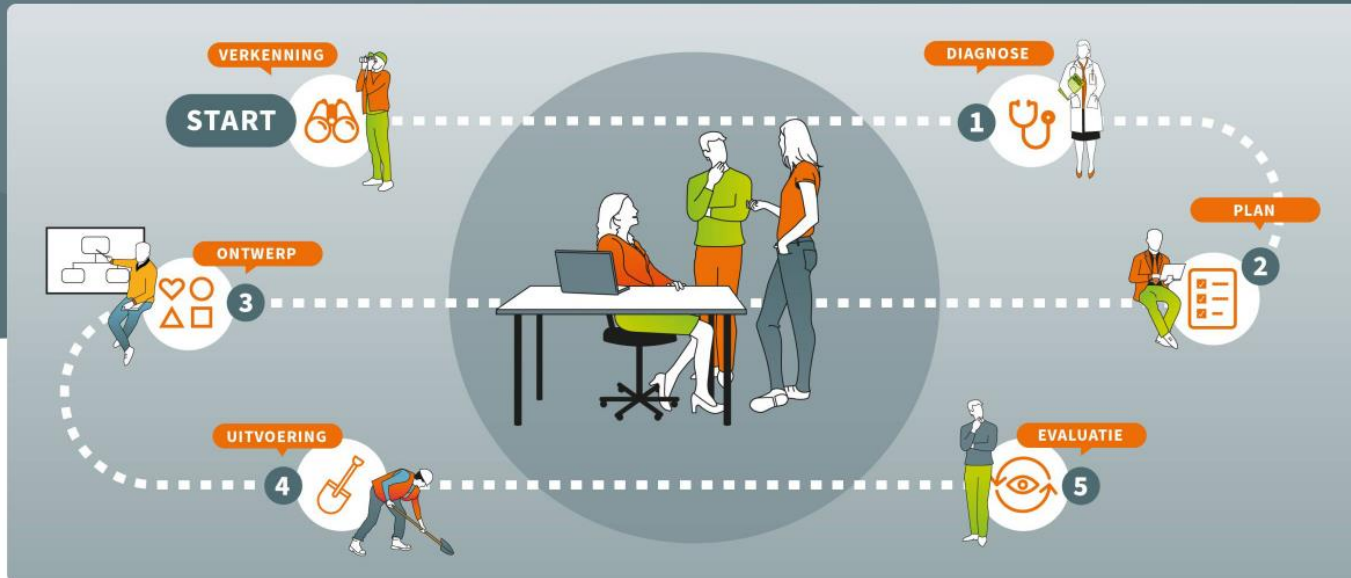
- Anne-Marie Kuijpers
- Maartje van de Mortel
- Marian Thunnissen

Als u volledig scherm wilt afsluiten, gaat u met de muis naar boven op het scherm of houdt u

ingedrukt Esc

Samen leren in net nbo

In zes stappen naar teamprofessionalisering

In toenemende mate wordt er in teamverband gewerkt en geleerd, niet alleen door studenten maar ook door docenten zelf. Toch zien we dat professionalisering van docenten doorgaans een individuele benadering heeft. Daarnaast vindt professionele ontwikkeling regelmatig los van de dagelijkse werkpraktijk plaats. Daar willen we met deze aanpak verandering in brengen. Want, de meeste docenten leren juist graag in de dagelijkse onderwijspraktijk, van en mét elkaar.

Meer informatie

Eindrapport Samen leren in het hbo

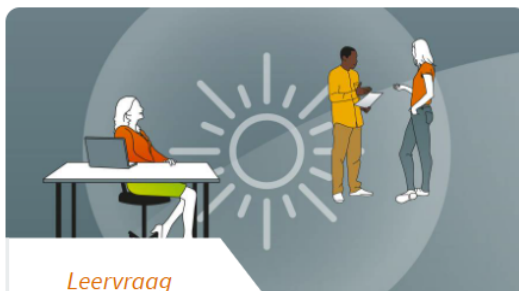
Inspiratie uit de praktijk

Leervraag

Team Ovaal

"Hoe kunnen wij als team de teamdynamiek en kortcyclische samenwerkingsprocessen behouden en daarmee eenduidig handelen naar – en continue in dialoog zijn met – studenten?"

Leervraag

Team Zon

"Hoe kunnen wij gaan werken volgens onze nieuwe onderwijsvisie?"

Leervraag

Team Appel

"Hoe kunnen we in deze sterk veranderende context in de organisatie, met het deels opgaan van de opleiding in een bredere opleiding, onze identiteit behouden? En, hoe kunnen we er ook binnen het nieuwe onderwijsconcept voor zorgen dat we 'genoeg' studenten in ons vakgebied opleiden?"

TEAM ZON – kenmerken en proces

Team Zon is een klein hbo-docententeam van 8 docenten: 4 teamleden van een opleiding en 4 teamleden van een andere opleiding, die gezamenlijk een nieuwe opleiding vormgeven.

Veel learning by doing. Wens structureel samen werken en professionaliseren. Randvoorwaarde van 'samentijd' is geregeld. Wel ondersteuning op besluitvorming maar nauwelijks op teamleren en teamontwikkeling.

De complexe leervraag wordt door dit team geformuleerd als:
Hoe kunnen wij gaan werken volgens onze nieuwe onderwijsvisie?

Proces m.b.v. procesbegeleider: deelaspecten gebundeld tot drie leerthema's:

- a. Visie op leren en opleiding – spreken en leven als basisteam
- b. Interbeoordelaarsbetrouwbaarheid vergroten
- c. Leefgemeenschappen creëren (studenten, docenten)

Aan de slag!

TEAM ZON - opbrengsten

Niet alleen erover praten en discussiëren (bijvoorbeeld visie bespreken), maar ook **samen doen** (onder andere portfolio's beoordelen) en het **samen uitwerken** (bijvoorbeeld assessor handleiding ontwikkelen).

Meer **boundary crossing** (leren met anderen buiten het team): curriculumcommissie en examencommissie.

De grote winst van team Zon is dat het team nu meer tijd neemt voor **reflectie**. Niet alleen ten aanzien van prioritering van focuspunten, maar ook ten aanzien van de samenwerking. Een teamlid:

'Ook het feit dat we iedere keer stilstaan bij: hoe werken we nu samen? Wat vinden we nu belangrijk? Hoe zitten we erbij? Successen proberen te vieren, dat doen we nog steeds te weinig, maar we doen het ook maar wel.'

Break-out 1

In subgroepjes discussie over eigen aanpak:

- Hoe werkt/leert jouw team nu (samen) aan onderwijsvraagstukken?
- Wat is daarin jouw rol?
- Wat is jullie grootste uitdaging in het samenwerken/ leren aan onderwijsvraagstukken?

Aanpak

Stappenplan

VERKENNING

Startpunt - Verkenning

Sluit de aanpak aan bij de behoeften van het team?

→ Verken

DIAGNOSE

Stap 1 - Diagnose

Welke professionaliseringsbehoefte heeft het team?

→ Maak de behoeften inzichtelijk

PLANNING

Stap 2 - Plan

Welke verandering wil het team realiseren?

→ Inventariseer de leervraag

ONTWERP

Stap 3 - Ontwerp

Hoe gaat het team met de professionaliseringsbehoefte aan de slag?

→ Maak een plan van aanpak

UITVOERING

Stap 4 - Uitvoeren

In deze fase voert het team een interventie uit.

→ Aan de slag!

EVALUATIE

Stap 5 - Evalueren

Wat heeft deze verandering het team opgeleverd? En welke volgende stap is eventueel wenselijk?

→ Evalueer!

Startpunt - Verkenning

Stappenplan

VERKENNING

Startpunt - Verkenning

Sluit de aanpak aan bij de behoeften van het team?

→ Verken

DIAGNOSE

Stap 1 - Diagnose

Welke professionaliseringsbehoefte heeft het team?

→ Maak de behoeften inzichtelijk

PLANNING

Stap 2 - Plan

Welke verandering wil het team realiseren?

→ Inventariseer de leervraag

ONTWERP

Stap 3 - Ontwerp

Hoe gaat het team met de professionaliseringsbehoefte aan de slag?

→ Maak een plan van aanpak

UITVOERING

Stap 4 - Uitvoeren

In deze fase voert het team een interventie uit.

→ Aan de slag!

EVALUATIE

Stap 5 - Evalueren

Wat heeft deze verandering het team opgeleverd? En welke volgende stap is eventueel wenselijk?

→ Evalueer!

- In deze fase bepaalt het team of de aanpak aansluit bij de behoeften van het team en/of het team voldoet aan de voorwaarden.
- Ook wordt verkend of er een complexe leervraag voor het primaire onderwijsproces bestaat.
- Als het team besluit dat het verder wil met de aanpak, is het belangrijk om de randvoorwaarden voor het teamleertraject op orde te brengen.
- Deze fase resulteert in een plan van aanpak voor het teamontwikkeltraject.

Stap 1 - Diagnose

Stappenplan

VERKENNING

Startpunt - Verkenning

Sluit de aanpak aan bij de behoeften van het team?

→ Verken

DIAGNOSE

Stap 1 - Diagnose

Welke professionaliseringsbehoefte heeft het team?

→ Maak de behoeften inzichtelijk

PLANNING

Stap 2 - Plan

Welke verandering wil het team realiseren?

→ Inventariseer de leervraag

ONTWERP

Stap 3 - Ontwerp

Hoe gaat het team met de professionaliseringsbehoefte aan de slag?

→ Maak een plan van aanpak

UITVOERING

Stap 4 - Uitvoeren

In deze fase voert het team een interventie uit.

→ Aan de slag!

EVALUATIE

Stap 5 - Evalueren

Wat heeft deze verandering het team opgeleverd? En welke volgende stap is eventueel wenselijk?

→ Evalueer!

- In deze fase inventariseert het team wat de leervraag precies is.
- Er wordt in kaart gebracht wat de opbrengsten tot nu toe zijn van: 1) de teamleerprocessen, 2) de bevorderende condities in het team, de teamleden en de leer-werkomgeving, en 3) hoe het team samen werkt en leert.
- Deze stap resulteert in een beknopt teamportret.

Stap 2 - Plan

Stappenplan

VERKENNING

Startpunt - Verkenning

Sluit de aanpak aan bij de behoeften van het team?

→ Verken

DIAGNOSE

Stap 1 - Diagnose

Welke professionaliseringsbehoefte heeft het team?

→ Maak de behoeften inzichtelijk

PLANNING

Stap 2 - Plan

Welke verandering wil het team realiseren?

→ Inventariseer de leervraag

ONTWERP

Stap 3 - Ontwerp

Hoe gaat het team met de professionaliseringsbehoefte aan de slag?

→ Maak een plan van aanpak

UITVOERING

Stap 4 - Uitvoeren

In deze fase voert het team een interventie uit.

→ Aan de slag!

EVALUATIE

Stap 5 - Evalueren

Wat heeft deze verandering het team opgeleverd? En welke volgende stap is eventueel wenselijk?

→ Evalueer!

- In deze fase reflecteert het team op de uitkomsten van stap 1.
- Het team bepaalt samen of het team verder wil gaan en wat het team wil bereiken in het samen werken en leren.

Stap 3 - Ontwerp

Stappenplan

VERKENNING

Startpunt - Verkenning

Sluit de aanpak aan bij de behoeften van het team?

→ Verken

DIAGNOSE

Stap 1 - Diagnose

Welke professionaliseringsbehoefte heeft het team?

→ Maak de behoeften inzichtelijk

PLANNING

Stap 2 - Plan

Welke verandering wil het team realiseren?

→ Inventariseer de leervraag

ONTWERP

Stap 3 - Ontwerp

Hoe gaat het team met de professionaliseringsbehoefte aan de slag?

→ Maak een plan van aanpak

UITVOERING

Stap 4 - Uitvoeren

In deze fase voert het team een interventie uit.

→ Aan de slag!

EVALUATIE

Stap 5 - Evalueren

Wat heeft deze verandering het team opgeleverd? En welke volgende stap is eventueel wenselijk?

→ Evalueer!

- In deze fase maakt het team een plan van aanpak en bepaalt het team met welke onderdelen van de professionaliseringsbehoefte zij aan de slag willen gaan.
- Teamprofessionalisering wordt altijd gekoppeld aan een complex onderwijsvraagstuk waaraan gewerkt wordt, en dit zal ook in de veranderaanpak van het team een plek moeten krijgen.
- Stap 2 en 3 samen resulteren in een plan van aanpak voor een interventiefase waarin het team samenwerkt aan de professionaliseringsbehoefte.

Stap 4 - Uitvoeren

Stappenplan

VERKENNING

Startpunt - Verkenning

Sluit de aanpak aan bij de behoeften van het team?

→ Verken

DIAGNOSE

Stap 1 - Diagnose

Welke professionaliseringsbehoefte heeft het team?

→ Maak de behoeften inzichtelijk

PLANNING

Stap 2 - Plan

Welke verandering wil het team realiseren?

→ Inventariseer de leervraag

ONTWERP

Stap 3 - Ontwerp

Hoe gaat het team met de professionaliseringsbehoefte aan de slag?

→ Maak een plan van aanpak

UITVOERING

Stap 4 - Uitvoeren

In deze fase voert het team een interventie uit.

→ Aan de slag!

EVALUATIE

Stap 5 - Evalueren

Wat heeft deze verandering het team opgeleverd? En welke volgende stap is eventueel wenselijk?

→ Evalueer!

- In deze fase voert het team, al dan niet onder begeleiding, een interventie uit.

Stap 5 - Evalueren

Stappenplan

VERKENNING

Startpunt - Verkenning

Sluit de aanpak aan bij de behoeften van het team?

→ Verken

DIAGNOSE

Stap 1 - Diagnose

Welke professionaliseringsbehoefte heeft het team?

→ Maak de behoeften inzichtelijk

PLANNING

Stap 2 - Plan

Welke verandering wil het team realiseren?

→ Inventariseer de leervraag

ONTWERP

Stap 3 - Ontwerp

Hoe gaat het team met de professionaliseringsbehoefte aan de slag?

→ Maak een plan van aanpak

UITVOERING

Stap 4 - Uitvoeren

In deze fase voert het team een interventie uit.

→ Aan de slag!

EVALUATIE

Stap 5 - Evalueren

Wat heeft deze verandering het team opgeleverd? En welke volgende stap is eventueel wenselijk?

→ Evalueer!

- In deze laatste stap blikt het team terug op de afgelopen periode, op wat bereikt is en of er eventuele vervolgstappen gezet moeten worden.
- Deze laatste stap mondt uit in een evaluatieverslag.
- En leidt mogelijk weer tot een nieuw plan van aanpak (stap 3), omdat het team met een andere professionaliseringsbehoefte aan de slag wil.

Break-out 2

In subgroepjes :

- Welke interventie/verandering zou jij in gang willen zetten?
- Welke 3 acties ga jij n.a.v. deze bijeenkomst uitvoeren? Wat heb je nodig en van wie (jezelf/team/organisatie)?

Wrap-up gesprekken

Meer weten?

<https://zestor.nl/samenleren-in-het-hbo>